

14. EDUARD BORNHÖHE „TASUJA“

Eduard Bornhöhe „Tasuja” on jutustus sakslaste ja taanlaste võimu all olnud Eestist 14. sajandil. Tegevuse pingelisemad sündmused toimuvad aastal 1343, Jüriöö ülestõusu ajal. Jutustuse peategelane Jaanus on eestlane, kes algul saab saksa mõisniku lastega hästi läbi. Vanemaks saades mõistab ta, et sakslased on eestlaste vaenlased. Jutustuse lõpuosas saab temast võitleja, kes Jüriöö ülestõusu ajal vapralt vaenlastega sõdib ja Tallinna all surma saab:

„Tasuja oma salgaga istus sadulasse ja kihutas tuhatnelja Tallinna poole. Kui ta umbes tunni aja pärast sinna jõudis, oli võitlus juba lõppemas. Rüütlite raudriiete ja sõjakunsti vastu ei ulatanud talupoegade hulk, ei vahvus, kuna vajalik ettevalmistus ja juhatus puudusid. Rüütlid murdsid veriseid sihte nende ridadesse ja raiusid üksikud salgad viimseni maha. Aga need salgad langesid selsamal paigal, kus nad seisis, ilma sammu taganemata, ja kes vähe suutis, see kiskus ühe vastase surma kaasa.”

*Kuigi Bornhöhe oli „Tasuja”
kirjutamise ajal alles 18-aastane,
sai sellest jutustusest 19. sajandil
üks säravamaid ja loetavamaid
raamatuid.*

*Ladusa keele ja eredate
tegelaste tõttu loevad inimesed
„Tasujat” huviga ka tänapäeval.*

